

FOREX

jak zbohatnout a nekrást

3. rozšířené vydání

Michal Stibor

Problematika obchodování měn komplexně

Jak na analýzu trhu a ostatní aspekty tradingu

Pohled do samotné struktury trhu

Měnové indexy a proč jsou důležité

Interní a jedinečné informace o tradingu na Forexu

Praktické zkušenosti a metody

Velké množství názorných grafů

Psychologie a money management

Tipy, triky, praxe

FOREX

jak zbohatnout a nekrást

3. rozšířené vydání

Michal Stibor

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

Finanční trhy a instituce

Mgr. Michal Stibor

Forex – jak zbohatnout a nekrást

3. rozšířené vydání

Vydala GRADA Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

tel.: 234 264 401

www.grada.cz

jako svou 8 803. publikaci

Realizace obálky Zdeněk Dušek

Sazba Jan Šístek

Odborná redaktorka Ing. Kateřina Patková

Počet stran 208

Třetí vydání, Praha 2011, 2017, 2023

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© **GRADA Publishing, a.s., 2023**

ISBN 978-80-271-6837-8 (ePub)

ISBN 978-80-271-6836-1 (pdf)

ISBN 978-80-271-3935-4 (print)

Obsah

Poděkování	7
Projekt Forex-Zone	9
Předmluva	11
Úvod	13
1. Základní stavební kameny	15
1.1 O Forexu	15
1.2 Co láká tolik lidí na Forex	17
1.3 Rozdíl mezi Forexem a jinými trhy	18
1.4 S čím se obchoduje	19
1.5 Účastníci trhu	21
1.6 Obchodní hodiny	23
1.7 Vysvětlení základních pojmů	24
1.8 Jaké jsou typy grafů	26
1.9 Bez brokera to nejde	28
1.10 Software je nutnost	33
2. Jak poznat, co se na trhu děje	37
2.1 Fundamentální analýza	37
2.2 Technická analýza	37
2.3 Časové rámce obchodování	40
2.4 Kdy neobchodovat Forex	42
2.5 Co to jsou svíčky	44
2.6 Základní svíčkové formace	46
2.7 Reverzní svíčkové formace	48
2.8 Trendové čáry	51
2.9 Supporty a resistance	54
2.10 Indikátory	57
2.11 Oscilátory a momentové indikátory	57
2.12 Indikátory volatility	60
2.13 Trendové indikátory	63
2.14 Nejběžnější formace na grafech	67
3. Co odlišuje vítěze od poražených	73
3.1 Obchodní plán je nutnost	73
3.2 Vytvořte si vlastní obchodní systém	74
3.3 Řízení peněz je velmi důležité	77
4. Trading profesionálů	79
4.1 Používání více časových rámců	79
4.2 Pivot pointy	82
4.3 Fibonacciho návraty	87
4.4 Elliotovy vlny	94
4.5 Divergence	98
4.6 Carry trade	104
4.7 Harmonic Trading: Gartley	106
4.8 Harmonic Trading: ABCD	112
4.9 Harmonic Trading: Butterfly	118

5. Pojdme ještě dál	123
5.1 Fungování trhů	123
5.2 Market Profile	124
5.3 Měnové indexy	135
6. Špetka psychologie	141
6.1 Vliv stresu na obchodní ztráty a řešení tohoto problému	141
6.2 Poučte se z chyb ostatních obchodníků	145
6.3 Neurolingvistické programování	148
7. Brokeři na české scéně	151
7.1 Dukascopy Europe	151
7.2 Purple Trading	155
7.3 XTB	160
8. Obchodní platformy	165
8.1 Metatrader	165
8.2 Platforma TradingView	170
8.3 Vlastní platformy brokerů	175
9. Knihy, které je dobré znát	177
9.1 Ludvík Turek: Market Profile – Eso v ruce obchodníka	177
9.2 Joe DiNapoli: Fibonacci trading – Jednoduše a přehledně	178
9.3 Ludvík Turek: Price Action – Jak vidět, co jiní nevidí	179
9.4 Ashraf Laidi: Currency Trading and Intermarket Analysis (How to Profit from the Shifting Currents in Global Markets)	180
9.5 Mark Galant & Brian Dolan: Currency Trading For Dummies	181
9.6 Augustin Silvani: Beat the Forex Dealer (An insider's look into trading today's foreign exchange market)	183
9.7 Ed Ponsi: Forex Patterns & Probabilities (Trading Strategies for Trending & Range-Bound Markets)	184
9.8 Kathy Lien: Millionaire Traders (How Everyday People Are Beating Wall Street at Its Own Game)	186
9.9 Robert C. Miner: High Probability Trading Strategies (Entry to Exit Tactics for the Forex, Futures, and Stock Markets)	187
9.10 Kathy Lien: Day Trading & Swing Trading the Currency Market (second edition)	189
10. Kde hledat informace o Forexu?	191
Závěr	193
Slovníček pojmů	194
Použité zdroje	201
O autorovi	203

Poděkování

Než se pustíme do odhalování různých zákoutí a tajů tradingu, rád bych poděkoval všem obchodníkům, ať českým či zahraničním, kteří mi byli nápomocni v mých začátcích. Bez jejich pomoci bych těžko byl tam, kde jsem. Dodnes těžím z jejich rad, nápadů a náhledů na trh.

Další speciální poděkování patří mojí rodině, která při mně stála v těžkých začátcích a respektovala trnitou cestu, kterou jsem si vybral. Trading není lehké povolání, ale výsledky stojí za to. Mnohdy to nebylo snadné, ale s podporou lidí, kteří vám věří, je vše mnohem jednodušší.

Na závěr, nikoli však v poslední řadě, bych rád poděkoval společnosti Czechwealth, se kterou úzce spolupracuji a jejíž pokročilé nástroje analýzy trhu využívám. Jsem rád, že existuje někdo, kdo dokáže přinášet světové moderní trendy v obchodování do České republiky a zároveň je obohatit o vlastní know-how.

Michal Stibor

Projekt Forex-Zone

Za touto knihou stojí Michal Stibor, profesionální trader a investor, společně s týmem soukromých full time obchodníků, sdružených kolem projektu www.Forex-Zone.cz. Celý tým je složený převážně z Čechů, ale díky kontaktům v zahraničí je neustále ve spojení s osobnostmi světového Forex tradingu. Sjednotila je snaha proniknout do tajů devizového trhu a úspěšně na něm obchodovat. Každý z nich měl jiné zkušenosti s tradingem a samozřejmě i jiná očekávání. Spjovala je však vášně pro trhy a společný cíl – vydělávat peníze na Forexu.

Během jejich vlastní cesty tradingem zjistili, že důvěryhodných a v praxi využitelných informací o Forexu je v ČR, až na čestné výjimky, jako šafránu. Sami proto museli získávat informace a kontakty převážně v zahraničí.

Právě nedostatek kvalitních informací o Forexu v Čechách je přivedl na myšlenku vytvořit nový informačně vzdělávací web. Rozhodli se vsadit na vlastní přehled ve forexovém světě a vytvořit skutečnou alternativu špičkových zahraničních serverů – vznikl tak projekt www.Forex-Zone.cz.

Cílem tohoto projektu je pomoci všem obchodníkům, kteří se zajímají o obchodování na devizovém trhu. Vyústěním této snahy je tato kniha, která, jak doufají, zaujme ne-jednoho tradera.

Co je www.Forex-Zone.cz:

Forex-Zone prezentuje srozumitelnou a přístupnou formou znalosti profesionálních forex obchodníků z ČR i ze světa každému, kdo má o tento způsob vydělávání peněz zájem.

Forex-Zone přináší zpravodajský servis zaměřený a využitelný především soukromými obchodníky, pro které jsou kvalitní informace kriticky důležité.

Forex-Zone znamená exkluzivní obsah díky osobním kontaktům a podpoře respektovaných traderů z ČR i ze světa.

Forex-Zone je prostor, kde forexoví obchodníci najdou všechny potřebné informace přehledně na jednom místě.

Předmluva

Ještě donedávna bylo investování na měnovém trhu doménou institucionálních hráčů (bank, pojišťoven, hedgeových fondů) a společností, které zajišťují své měnové riziko při vývozu a dovozu zboží a služeb.

Forex se v uplynulých deseti letech dramaticky otevřel a dnes nabízí zajímavé investiční příležitosti také drobným investorům, kteří se na Forex nedívají jen jako na místo pro krátkodobé spekulace, ale ve Forexu vidí také možnost pro diverzifikaci svých investic.

Drobný investor, který vstupuje na forexový trh, by se měl vždy držet několika základních pravidel. Nikdy by neměl začít obchodovat hned s reálnými penězi, protože stejně jako ve sportu platí, že bez tréninku se jen velmi těžko prosadíte a můžete profitovat. Pro úspěch na Forexu je velmi důležitá edukace. Naučit se chápat co hýbe měnovým trhem, vyznat se v obchodních strategiích a naučit se plánovat kdy vstupovat a vystupovat z jednotlivých obchodů. Podstatnou roli hraje také psychologie, proto by neměl drobný investor podléhat emocím a smířit se s tím, že každý obchod není ziskový.

Petr Novotný
šéfredaktor, Investicniweb.cz

Úvod

Forex je úžasný trh nabízející mnoho příležitostí k výdělkům a těm nejlepším i vysněnou finanční svobodu. Je to zároveň stále velmi rychle rozvíjející se trh. V minulosti nebyl forexový mezibankovní trh přístupný pro malé investory. Pouze největší banky mohly s devizami obchodovat. Časy se však mění a již téměř dvě desetiletí je tento trh nejen přístupný pro drobné obchodníky a investory, ale je také mezi nimi velmi oblíbený.

Tato kniha nabízí celkový přehled o Forexu jako takovém. Kladl jsem si za cíl zprostředkovat čtenářům ty nejdůležitější informace, které jsou nutné pro úspěšné obchodování na tomto „fenoménu“. Po přečtení této knihy byste měli být schopni nejenom dobře zhodnotit situaci na trhu, ale také ji patřičně využít k ziskovému obchodování.

Naleznete zde základní informace o devizovém trhu – jaké nástroje použít při analýze jednotlivých měnových párů, co je to obchodní plán a proč je tak důležitý nebo představení vhodného softwaru pro Forex. Ukážeme vám také techniky používané profesionálními tradery. V sekci Trocha psychologie si řekneme něco o chybách, kterých je dobré se vyvarovat, a o neurolingvistickém programování.

První část této knihy je věnována základním informacím o Forexu. Zjistíte např., kdo jsou hlavní hráči, jaký je rozdíl mezi devizovým trhem a jinými trhy, jaké typy grafů se nejčastěji používají a mnoho dalšího.

Analyzovat trhy není nic složitého, když víte, jak na to. Proto si řekneme něco jak o fundamentální, tak o technické analýze. Ukážeme si, jak využívat technické indikátory a price action.

Prakticky jedna z nejdůležitějších oblastí nejen této knihy, ale celého tradingu, poukazuje na nutnost obchodního plánu, vytvoření vlastního obchodního systému a řízení peněz. Bez těchto dobře zvládnutých disciplín nemá obchodník téměř žádnou šanci na trhu uspět.

Pivot pointy, Fibonacciho návraty, korelace nebo např. Harmonic trading. To je jen malý výčet toho, co používají k ziskovému obchodování profesionální tradeři po celém světě. O všech těchto a mnoha dalších přístupech se dozvíte v části nazvané Trading profesionálů.

Svět kolem nás se neustále vyvíjí a jde kupředu. Nejinak je tomu i u obchodování na Forexu. Tradeři tak mohou využívat velmi pokročilé nástroje a techniky, které byly v minulosti dostupné jen pro banky a velké hráče. V této knize si představíme dva z nich, Market Profile a měnové indexy.

Trading je hra nervů a neustálý boj sám se sebou. Je proto dobré zabývat se trochu i psychologii. Proto jsem do knihy zapracoval i něco málo z tohoto oboru. V kapitole nazvané Software vám představím dva z nejrozšířenějších softwarů pro analýzu a obchodování na Forexu.

Důležitou složkou obchodování je vzdělání. Vybrali jsme proto pro vás knihy, které je dobré si k tomuto tématu přečíst. Jejich recenze naleznete v kapitole Knihy, které je

dobré znát. V části nazvané Brokeři na české scéně naleznete detailní přehled vybraných brokerů pohybujících se na českém trhu.

V poslední části knihy jsem připravil přehled, kde vám představím a rozeberu média, která píší o měnách, zveřejňují měnová zpravodajství nebo mají samostatnou kapitolu, která se specializuje na Forex.

1. Základní stavební kameny

Trading je business jako každý jiný. Pokud si budete chtít otevřít obchod se zeleninou nebo třeba kadeřnictví musíte znát všechny aspekty tohoto podnikání. Kdo budou vaši dodavatelé, kdo odběratelé, jaké náklady jsou s tím spojeny apod. Stejně principy platí i při obchodování na Forexu. Je důležité mít základní informace. První kapitola nazvaná „Základní stavební kameny“ vám poskytne důležité informace o fungování devizového trhu, jeho účastnících, názvosloví, softwaru nebo např. brokerech. Bez těchto vědomostí není možné na trhu uspět.

1.1 O Forexu

Ze všeho nejdříve potřebujete získat reálnou představu o tom, co Forex ve skutečnosti je, co vám může nabídnout a jakým způsobem funguje. Pokud na finančních trzích stojíte zcela na začátku, následující stránky vám pomohou otevřít dveře do světa, o kterém jste možná doposud neměli ani tušení.

Forex, jednoduše řečeno obchodování s měnami, si rychle získal popularitu po celém světě teprve v posledních deseti letech, a to především díky nízkému počtu překážek, které stojí v cestě na finanční trh malým investorům. Relativně malý počáteční kapitál, ruku v ruce s rozvojem on-line obchodování, boří bariéry i pro drobnější investory.

Je jasné, že při čtení a vzdělávání narazíte na výrazy, které vám toho moc napoprve neřeknou. Zůstaňte ale v klidu, pro začátek vám bude stačit vědět, že něco podobného existuje. Důležité je si uvědomit, že vydělat velké peníze vás bude stát i určitou námahu a čas.

Co vlastně je obchodování na Forexu?

Pojem „Forex“ nebo „FX“ je zkratka pro devizovou burzu. Neobchodují se zde ale ani akcie ani obligace, zbožím tohoto trhu jsou jednotlivé národní měny. Jinými slovy, forexový trh je místo, kde můžete nakupovat a prodávat dolary, eura, jeny a další světové měny. Z hlediska objemu transakcí je tento trh největší na světě.

**10 největších forexových obchodníků
v % z celkového objemu obchodů (06/2020)**

Rank	Name	Market share
1	 JP Morgan	10.78 %
2	 UBS	8.13 %
3	 XTX Markets	7.58 %
4	 Deutsche Bank	7.38 %
5	 Citi	5.50 %
6	 HSBC	5.33 %
7	 Jump Trading	5.23 %
8	 Goldman Sachs	4.62 %
9	 State Street Corporation	4.61 %
10	 Bank of America Merrill Lynch	4.50 %

Tabulka 1.1 10 největších forexových obchodníků

Zdroj: www.wikipedia.org

Fungování Forexu si můžeme představit na zcela jednoduchém příkladu:

Pan Novák se svojí manželkou každoročně odjíždí na dovolenou. Kromě balení kufrů musí často měnit peníze své země za peníze země, do které si jede odpočinout. Ve směnárně nebo v bance pak dostane za každé euro, které vymění na koruny, jinou částku než jindy a stejně to platí i naopak. Určitě si tak i pan Novák všiml, že kurzy měn nezůstávají na stejných hodnotách, ale prakticky každý den se mění. Právě tento neustálý pohyb kurzu světových měn nám při obchodování na Forexu umožňuje vydělávat peníze.

Cílem obchodování je tedy směna jedné měny za druhou v očekávání, že ta nově nabytá poroste na své hodnotě, zatímco hodnota měny, kterou jsme prodali, bude klesat. Jednotlivé měny se obchodují prostřednictvím forexových brokerů a jsou vždy v párech, například (EUR/USD). U každého měnového páru je jako první zobrazena základní měna. V případě, že měnový pár sílí, hodnota základní měny roste, v případě, že měnový pár oslabuje, tak naopak základní měna slábne.

Nejběžněji obchodované měnové páry jsou známy jako „hlavní“ (tzv. majors). Zařazení do této skupiny závisí na objemu celkových transakcí a můžeme mezi ně zařadit páry EUR/USD, USD/JPY, GBP/USD, USD/CHF. Díky velkému množství uskutečněných transakcí (likvidity) je obchodování těchto párů levnější. Samozřejmě si můžete vybrat z mnohem více měnových párů, nicméně na začátku doporučujeme soustředit se na ty hlavní.

Jak Forex funguje

Na Forexu se měny směňují přes pohyblivý systém kurzů. Forex není spojen s konkrétním místem nebo jednotnou oblastí, kde se obchoduje, ale je považován za OTC market (tzv. „trh přes pult“). Je v provozu díky síti bank, které mezi sebou vytváří mezibankovní trh. Forex má otevírací hodiny 24 hodin denně, od nedělního večera do pátku večer.

V minulosti nebyl forexový mezibankovní trh přístupný pro malé investory. Pouze největší světové banky mohly otevřeně s devizami obchodovat. V době internetového boomu vznikli forexoví brokeri, kteří jsou připraveni pečovat o potřeby jednotlivců za podpory obchodních platform s přímým přístupem na Forex přes internet.

Obchodní platforma slouží k uskutečnění vašich obchodů pomocí několika kliknutí myši. Jednotliví tradeři vystupují na Forexu jako maloobchodníci a k tomu, aby mohli obchodovat, potřebují služby brokerských firem, které jim toto umožní.

Dnes můžete prodávat a nakupovat měny přes internet velmi podobným způsobem, jako když nakupujete nebo prodáváte cenné papíry. Všechno je zautomatizováno a spojeno v obrovské síti. Směny na Forexu probíhají v reálném čase a okamžitě.

Než vůbec začneme obchodovat

Ačkoli začít obchodovat na Forexu je poměrně snadné, samotná činnost může být poměrně riziková a nemusí být vhodná pro každého. Trading, neboli obchodování, měn je pouze z části podobné obchodování na burze cenných papírů. Existuje několik předpokladů, které je třeba vzít v potaz, pokud se snažíte určit fluktuaci (pohyb) měny.

Úspěch vyžaduje zvládat techniku řízení peněz. Přestože obchodování na Forexu přináší možnost vydělat opravdu velké sumy peněz, je známo, že více než polovina forexových obchodníků o své peníze přichází, a to hlavně kvůli podcenění správné přípravy. V začátcích byste proto měli investovat pouze peníze, na kterých nejste životně závislí, tj. zlomek vašeho skutečného účtu. Na investování opravdu velkých částek bude správný čas až v momentě, kdy budete mít dostatek sebedůvěry a dobře zvládnuté ziskové techniky.

Před zahájením obchodování na Forexu potřebujete pro sebe najít vhodného forex makléře neboli brokera. Ten vám nabídne zdarma demoverzi účtu, a zároveň umožní přístup k on-line platformě, na které můžete studovat forex obchodování. Toto je jediný rozumný přístup, který vás naučí používat platformu, aniž byste riskovali reálné peníze. I když budete velmi netrpěliví a budete se chtít pustit do vydělávání peněz co nejdříve, je velmi důležité procvičovat trading minimálně jeden měsíc předtím, než začnete na ostro se skutečnými penězi.

Bohužel jako v každé branži, i zde jsou bezohledné společnosti, které se snaží využít příležitosti k obohacení na začínajících obchodnících. Proto je prakticky povinností naučit se základy obchodování Forexu ještě předtím, než budete zahrnuti informacemi o nejrůznějších obchodních systémech nebo on-line brokerech. Jedině tak si budete schopni udělat reálnou představu o tom, jestli se ten či onen jen snaží z vás vytáhnout peníze nebo opravdu nabízí šanci nějaké vydělat.

1.2 Co láká tolik lidí na Forex

Lze jen souhlasit s tvrzením, že obchodování cizích měn může být báječný způsob, jak nechat své peníze pracovat pro vás. Existuje mnoho unikátních faktorů, které z Forexu činí velmi zajímavou alternativu k tradičnímu investování.

Pokud se naučíte určitá pravidla a budete brát tento byznys opravdu vážně, můžete každý z následujících bodů využít ve svůj prospěch.

- **Ziskový potenciál:** Peníze můžete vydělat nejen pokud jde hodnota měny nahoru, ale dokonce i když klesá. Například, pokud si myslíte, že hodnota USD je na vzestupu budete nakupovat USD a pokud si myslíte, že hodnota USD klesá, jednoduše USD prodáte.
- **Pákový efekt:** Se správnou kontrolou rizika dává pákový efekt obchodníkovi možnost vytvořit velký zisk. To znamená, že například s 50 USD na účtu může obchodník manipulovat s měnou v hodnotě 1 500 USD i více. U brokerů regulovaných v EU je maximální páka 1 : 30, u mimoevropských pak i více než 1 : 100.
- **Bezplatná „demoverze“ účtů, zpráv, grafů a analýz:** Většina forexových brokerů nabízí bezplatné demo účty, na kterých si můžete zkusit svou obchodní strategii. Vyzkoušet si obchodování nanečisto ještě před otevřením skutečného obchodního účtu je naprosto nezbytné.

ZE ZKUŠENOSTI Pokud srovnáme české akcie se světovým forexovým trhem, pak Forex je jednoznačně lepší pro technické obchodování. Česká burza je vhodná tak akorát pro buy and hold nákupy.

Michal Stibor

- **Vysoká likvidita:** Protože je forexový trh obrovský, je také samozřejmě extrémně likvidní. Díky obrovské likviditě můžete kliknutím myši okamžitě koupit nebo prodat měnu podle vašeho přání. Dokonce si můžete nastavit ve své platformě automatický výstup z pozice na požadované hodnotě zisku a na druhé straně výstup z pozice, pokud jde situace na trhu proti vašim očekáváním.
- **Diverzifikace:** Obchodování s měnami poskytuje investorům alternativu k investování na akciovém trhu. Může doplnit jejich investiční portfolio.
- **Nikdo nemůže ovládnout trh:** Forex je tak obrovský, že ani ústřední banky nemohou ovlivňovat tržní cenu pro delší časové období. Dokonce intervence velkých ústředních bank bývají stále méně účinné a působí jen na krátkou dobu.

1.3 Rozdíl mezi Forexem a jinými trhy

Forexový trh se již velmi mnoho let těší oblibě mezi tradery z mnoha koutů světa. Je to dáno mimo jiné i tím, že na rozdíl od ostatních trhů, jako jsou např. akciové nebo futures trhy, nabízí podstatné výhody k obchodování.

- 24hodinový trh

Forexový trh je otevřený téměř 24 hodin denně. Obchodovat se začíná v neděli v noci středoevropského času a končí se až v pátek v noci. Tradovat Forex tak můžete prakticky v jakékoliv denní době – asijskou, evropskou nebo americkou seanci. Díky neustálému obchodování je maximálně eliminováno riziko gapů, se kterými se můžete pravidelně setkávat na akciových nebo futures trzích.

- Devizový trh je méně manipulovatelný

Všemi trhy napříč celým světem hýbou hlavně tzv. velcí hráči. Jde o banky, různé fondy a nadnárodní korporace ovládající obrovské množství peněz, které používají k tradingu a investování. Málo likvidní trhy jsou těmito společnostmi doslova manipulovány. Forex je však natolik likvidní a účastní se ho tolik subjektů, že jedna banka nebo fond mají minimální sílu jej ovlivňovat. Výjimku tvoří centrální banky, které svou měnovou politikou mohou kurz jednotlivých měn výrazně ovlivnit.

- Tisíce akcií proti 7 hlavním měnovým párům

Existuje přes 4 500 akcií na NYSE a dalších 3 500 na NASDAQ. Kterou akcií si vyberete k obchodování? Jak ji budete vybírat? Na Forexu najdete několikanásobně méně možností. Navíc naprostá většina obchodů se odehrává na sedmi hlavních měnových párech.